

‘Ik kan geen uitgeverij meer zien’

Carolina Trujillo werd geboren in Uruguay en vluchtte als vijfjarige met moeder en zusje voor de militaire junta naar Nederland. In 1985 keerde ze terug naar Uruguay, waar ook haar eerste roman verscheen. In het Spaans. Het was misschien makkelijker geweest in Uruguay te blijven schrijven, maar van het prijzengeld kocht ze een ticket naar Nederland. ‘Het avontuur lonkte’, zegt ze. ‘Ik was vastbesloten om hier schrijver te worden.’

➔ **PAGINA 18**

‘Ik kan geen uitgeverij meer zien’

Op haar 21ste kwam ze vanuit Uruguay terug naar Nederland om schrijver te worden. Dat is ruimschoots gelukt. Carolina Trujillo kreeg alle lof en vele prijzen, maar ervan leven lukte niet. Toen haar uitgever een ‘onvergeeflijke fout’ maakte, knapte er iets.

“

‘Als ik door blijf schrijven in het Nederlands, schrijf ik mezelf de armoede in’

Carolina Trujillo

dit overkomt. Auke Hulst, Christine Otten, Jan Cremer hebben het allemaal meegemaakt. Maar die onverschilligheid vond ik wel erg. Het duurde zo lang voordat ze reageerden. Opeens was ik er helemaal klaar mee. Klaar met die uitgeverij, klaar met het literaire wereldje, maar vooral klaar met het feit dat het onmogelijk is om te leven van wat ik het liefste doe. Als ik door blijf schrijven in het Nederlands, schrijf ik mezelf de armoede in.’

‘IK HAD ER MIJN LAND VOOR VERLATEN’

De uitgever gaf toe dat ‘een onvergeeflijke fout’ was gemaakt, maar wilde het contract niet met een beëindigen, zoals Carolina Trujillo vroeg. Uiteindelijk gebeurde dat na onderling overleg alsnog. Per 1 januari 2019 kreeg Trujillo niet alleen de rechten terug van *Meisjes in blessuretijd*, maar kocht ze ook alle overgebleven exemplaren terug. Die werden bij haar thuis afgeleverd. ‘Er kwam een vrachtwagen van het Centraal Boekhuis mijn straat in gereden en die man moest twee keer met zijn steekwagen heen en weer om alle dozen bij mij af te leveren. Ik heb er maar een bed van gemaakt’, zegt ze. ‘Ik slaap nu op mijn teleurstelling.’ Ze schreef het afscheidsverhaal ‘Zwanenzang van een hooligan’ voor *Hard Gras*, dat zo eindigt: ‘Dit zijn de laatste woorden die ik in de Nederlandse fictie zal schrijven’.

Op dat besluit is Trujillo nog niet teruggekomen. Boos is ze niet meer, maar de klap is hard aangekomen en ze zoekt naar andere manieren om van haar werk te leven. ‘Een uitgever zei ooit dat het naïef van mij was om te denken dat ik van het schrijven zou kunnen leven. Ironisch genoeg zei ik datzelfde altijd tegen de studenten op mijn schrijfcursussen. Toen ik me realiseerde dat dat dus ook voor mij geldt, was dat wel een dreun. Sinds mijn 21ste ben ik obsessief bezig geweest romans te schrijven. Dat was mijn hele leven. Ik heb er mijn land voor verlaten. Er was geen plan B.’

PLOTSSELING GEBEURDE ER VAN ALLES

Toeval of niet; sinds ze besloot het boek bij de uitgeverij weg te halen, gebeurde er plotseling van alles met *Meisjes in blessuretijd*. De bundel met verhalen die eerder in *Hard Gras* verschenen, werd eind 2018 verkozen tot een van de vijf beste sportboeken van het jaar. In mei kreeg ze er de Jan Hanlo Essayprijs voor. NRC Handelsblad vroeg haar om wekelijks een sportcolumn te schrijven en ze is serieus gaan tekenen. ‘Dat deed ik altijd al, maar doordat ik schreef, besteedde ik er te weinig tijd aan. Ik deel de tekeningen gratis via mijn website en soms krijg ik er een opdracht door. Met die tekeningen kan ik dan weer wat rekeningen betalen.’

Inmiddels werkt ze toch aan een plan B: schrijven in het Spaans, haar moedertaal. ‘Het voordeel van het hele gedoe is dat de rechten van *Meisjes in blessuretijd* nu bij mij liggen. Ik mag ermee doen wat ik wil. Daarom heb ik een verhaal uit de bundel in het Spaans vertaald en dat verschijnt binnenkort in de Argentijnse variant van *Hard Gras*: Orsaí. Eindelijk kan ook mijn vader lezen wat ik schrijf. Er duiken vaak mensen uit Uruguay als personages in mijn verhalen op, maar ik kon het ze nooit laten lezen. Dat wordt nu hopelijk anders.’

Of ze echt nooit meer Nederlandse fictie zal schrijven kan ze nog niet zeggen. ‘Er staan twee manuscripten op mijn harddisk waar ik al lang niks meer aan gedaan heb. Ik heb een subsidie gekregen om ze te schrijven, dus ik moet ze afmaken. Het liefst zou ik ze dan in eigen beheer uitgeven, want ik kan geen uitgeverij meer zien. Die krijgen 40% van de opbrengst per boek en de schrijver maar 10%. Voor dat geld maak ik liever mijn eigen fouten.’

CV

- 1970 geboren in Uruguay
- 1975 Vlucht naar Nederland
- 1985 Keert terug naar Uruguay
- 1991 Wint literaire prijs voor haar eerste roman
- 2002 Wint Geertjan Lubberhuizenprijs
- 2010 Wint BNG Nieuwe Literatuurprijs
- 2016 Roman — Longlist Libris Literatuurprijs
- 2018 Besteedt veel meer tijd aan tekenen
- 2019 Jan Hanlo Essayprijs voor *Meisjes in blessuretijd*
- 2019 Schrijft sportcolumn voor NRC
- 2019 Spaanse vertaling verhaal uit *Hard Gras* verschijnt in Argentijnse Orsaí

Linda Huijsmans is medewerker van Het Financieele Dagblad

Tegenslag

In Tegenslag vertellen ondernemers, bestuurders, politici en kunstenaars over de dieptepunten in hun loopbaan. En hoe zij die te boven kwamen.

Terwijl Carolina Trujillo vertelt, wordt ze weer boos. ‘Als schrijver in Nederland verdien je heel erg weinig. Bijna niemand kan van zijn romans leven. Alleen een nominatie voor een grote literaire prijs kan daar verandering in brengen. Met een prijzengeld van €50.000 vormen de Libris- en de ECI Literatuurprijs de EK en WK van de Nederlandse letteren. Die winnen is dé kans om het te schoppen tot het selecte groepje auteurs dat van fictie kan leven. Die kans werd me ontnomen en daar was ik goed ziek van. Ik weet zeker dat *Meisjes in blessuretijd* de shortlist zou hebben gehaald.’

Carolina Trujillo werd in 1970 geboren in Uruguay en vluchtte op vijfjarige leeftijd met haar moeder en zusje voor de militaire junta naar Nederland. Ze woonde in verschillende asielzoekerscentra om daarna via Amsterdam in Abcoude terecht te komen. In 1985, ze was 15, keerde ze terug naar Uruguay, waar op haar 21ste haar eerste roman verscheen en ze er een literaire prijs mee won. In het Spaans. Hoewel het misschien makkelijker was geweest in Uruguay te blijven schrijven, gebruikte Trujillo het prijzengeld om een ticket naar Nederland te kopen.

‘Het avontuur lonkte’, zegt ze daarover. ‘Ik was vastbesloten om hier schrijver te worden.’

NIET DE ENIGE

Toen in augustus 2017 de groslijst voor de ECI-Literatuurprijs gepubliceerd werd met alle boeken die ingezonden waren, zocht ze meteen haar titel op. Wat bleek? *Meisjes in blessuretijd* stond er niet bij. Ze belde de uitgever. Die was op vakantie. Ze mailde en zou teruggebeld worden. Dat gebeurde niet. Pas een paar dagen later meldde een medewerker zich ‘met een smoesje dat hij mijn nummer niet had’. Die gaf het toe. Ze waren haar vergeten. Trujillo belde zelf nog met de jury, maar helaas. Alsnog insturen kon niet meer.

‘Ik weet heus wel dat ik niet de enige ben die

Carolina Trujillo: ‘Die onverschilligheid vond ik wel erg.’

FOTO'S: MARK HORN VOOR HET FINANCIEELE DAGBLAD